NORAKSTS

Lieta Nr. C12204713

S p r i e d u m s

Latvijas Republikas vārdā

Daugavpils tiesa:

tiesnese R. Paipale

ar sekretāri N. Sigņejevu,

2014. gada 17. martā izskatīja atklātā tiesas sēdē 18. novembra ielā 37, Daugavpilī, civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu,

k o n s t a t ē j a:

1993. gada 15. decembrī dzimušās /pers. A/ vecāki ir /pers. B/ un /pers. C/.

2013. gada 27. septembrī /pers. A/ vērsās tiesā prasību piedzīt no /pers. B/ uzturlīdzekļus sevis uzturēšanai. Prasītāja norādīja, ka līdz pilngadības sasniegšanai atbildētājs maksāja uzturlīdzekļus viņas uzturēšanai, kā arī pēc pilngadības sasniegšanas līdz 2012. gada decembrim atbildētājs labprātīgi sniedza viņai palīdzību. Savukārt no 2013. gada atbildētājs atteicās sniegt viņai palīdzību. 2013. gada 2. septembrī viņa sāka mācīties /iestāde/. Studijas notiek pilnā laikā, lekcijas ilgst līdz plkst. 17.00 un viņai nav iespējas savienot mācības ar darbu. Viņai trūkst līdzekļu sevis nodrošināšanai ar nepieciešamo, jo palīdzību viņai sniedz tikai māte, ar kuru viņa dzīvo kopā. Lūdza piedzīt no atbildētāja viņas labā uzturlīdzekļus LVL 200 jeb EUR 284,57 ik mēnesi.

Savukārt, 2013. gada 4. decembrī atbildētājs /pers. B/ iesniedza tiesā rakstveida paskaidrojumus, norādot, ka prasību atzīst daļēji -, jo atbildētāja mantiskais stāvoklis neļauj viņam maksāt uzturlīdzekļus lielākā apmērā. Atbildētājs norādīja, ka 2013. gada jūlijā smagi saslima, pārcieta akūtu miokarda infarktu, viņam tika veiktas medicīniskās manipulācijas un viņš nav darbspējīgs. Ņemot slimības pabalstu, cita veida ienākumu viņam nav, bet izdevumi medikamentu iegādei vidēji ir LVL 75 jeb EUR 106,72. Turklāt, viņam ir mājokļa un sevis uzturēšanas izdevumi, kā arī, ņemot vērā darba devēja prasības, viņš ir spiests iegūt dzelzceļa augstāko izglītību, kas arī prasa papildu izdevumus. Uzskata, ka prasītājas tēriņu pamatotība ir apšaubāma, jo prasītāja norādīja, ka ikmēneša vajadzībām tērē LVL 15 jeb EUR 21,34 kosmētikai un tikpat higiēnas precēm un par komunālajiem pakalpojumiem - LVL 100 jeb EUR 142,29, bet pierādījumus, kas apliecina šo tēriņu objektīvu nepieciešamību, tiesai neiesniedza. Piekrita maksāt meitas uzturēšanai uzturlīdzekļus LVL 30 jeb EUR 42,69 ik mēnesi.

Tiesas sēdē prasītāja /pers. A/ prasību pēc tajā izklāstītajiem apstākļiem uzturēja. Tiesai paskaidroja, ka viņa mācās /iestāde/ un strādāt viņai nav iespējas, jo mācības notiek klātienē un obligāta arī ir prakse. Viņa faktiski atrodas savas mātes apgādībā, jo pašai viņai līdzekļu nav. Pēc prasības iesniegšanas tiesā atbildētājs pārskaitīja viņai uzturlīdzekļus pa EUR 100 par decembri un janvāri un LVL 60 jeb EUR 85,37 - par 2013. gada novembri, bet citu palīdzību nesniedza. Viņai ir žēl, ka tēvam radās problēmas ar veselību, kas prasa papildu izdevumus, taču no 2013. gada decembra viņš sāka strādāt un viņa ienākumu apmērs ir pat divas reizes lielāks nekā viņas mātes darba alga, taču māte prasītājai palīdzību sniedz. Neapstrīd, ka atbildētājs mācās un līdz ar to apmaksā studiju kredītu, kā arī piekrita, ka atbildētāja ikmēneša izdevumi zāļu iegādei sastāda EUR 105, bet uzskata, ka atbildētāja ienākumu apmērs ir pietiekams, lai sniegtu viņai palīdzību lielākā apmērā. Lūdza prasību apmierināt pilnībā un piedzīt no atbildētāja viņas labā uzturlīdzekļus tādā apmērā, kas norādīts prasības pieteikumā, t.i LVL 200 jeb EUR 284,57 ik mēnesi.

Atbildētāja/pers. B/ pilnvarotā persona /pers. F/ prasību atzina daļēji. Tiesai paskaidroja, ka atbildētājs /pers. B/ veselības stāvokļa dēļ nestrādāja no 2013. gada jūlija līdz 2013. gada decembrim un to laiku viņa ienākumi bija tikai slimības pabalsts, tādēļ sniegt meitai palīdzību viņš nevarēja. 2013. gada decembrī viņš sāka strādāt un viņa vidējā darba alga ir aptuveni EUR 700 mēnesī. Atbildētājs strādā Latvijas dzelzceļā un darba devējs amata aprakstā izvirzīja nosacījumus atbildētāja izglītībai, tādēļ, lai turpinātu darba attiecības, atbildētājs bija spiest uzsākt studijas universitātē. Atbildētājs studē par maksu, tādēļ viņš bija spiests paņemt kredītu studiju apmaksai un viņa ikmēneša maksājums par mācībām pārsniedz EUR 100. Sakarā ar veselības stāvokli atbildētājam regulāri jālieto zāles un šie izdevumi, ņemot vērā kompensāciju pēc apdrošināšanas polises un kompensējamās zāles, ir EUR 105 mēnesī. Vienlaikus, atbildētājam ir izdevumi par mājokli, sevis uzturēšanai, tādēļ maksāt prasītājas pieprasīto summu, atbildētājs nav spējīgs. Turklāt, uzskata, ka prasītāja nepierādīja savu izdevumu apmēru un to nepieciešamību. Līdz ar to atbildētājs /pers. B/ piekrita maksāt meitai uzturlīdzekļus EUR 100 ik mēnesi.

Tiesa, iepazinusies ar prasībā izklāstītajiem apstākļiem, uzklausījusi prasītājas un atbildētāja pilnvarotās personas paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi iesniegtos un tiesas sēdē iegūtos pierādījumus, uzskata, ka prasība apmierināma daļēji.

Ar /pers. A/ dzimšanas apliecību pierādīts, ka viņa dzimusi 1993. gada 15. decembrī un viņas vecāki ir /pers. B/ un /pers. C/.

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Starp pusēm nav strīda un ar 2013. gada 11. septembra izziņu Nr. 3-8/19 pierādīts, ka prasītāja mācās /iestāde/ 1.kursā un pati sevi uzturēt nevar – atbildētājs /pers. B/ šos faktus 2013. gada 16. decembra tiesas sēdē neapstrīdēja. Līdz ar to tiesa uzskata par pierādītu, ka pati sevi prasītāja uzturēt nevar.

Vienlaikus, 2013. gada 16. decembra tiesas sēdē atbildētājs /pers. B/ piekrita un atzina prasītājas izdevumus, kas norādīti prasības pievienotajā aprēķinā, izņemot izdevumus par privātskolotāju angļu valodā LVL 32 jeb EUR 45,53, neplānotos transporta izdevumus LVL 5 jeb EUR 7,11, izdevumus kosmētikai LVL 15 EUR jeb 21,34, kā arī izdevumus ēdienam mājās LVL 120 jeb 170,75 apmērā. Tādējādi neapstrīdēto izdevumu pamatotību un to nepieciešamību tiesa tiesas sēdē atzina par pierādītu.

Līdz ar to atbildētāja pilnvarotās personas argumentus, ka prasītāja neiesniedza pierādījumus par aprēķinā norādītā izdevumu apmēra pamatotību, nevar uzskatīt par pamatotiem un atbilstošiem iepriekšējā tiesas sēdē iegūtajam.

Tiesa uzskata atbildētāja iebildumus par izdevumiem, kuriem atbildētājs nepiekrita par daļēji pamatotiem, jo, pastāvot strīdam par apstrīdēto izdevumu pamatotību, prasītāja neiesniedza pierādījumus, kas apliecina aprēķinā norādītā izdevumu apmēra pamatotību - ka viņa nodarbojas ar privātskolotāju angļu valodā un izdevumi sakarā ar to sastāda EUR 45,53, par neplānotiem transporta izdevumiem EUR 7,11, izdevumiem kosmētikai EUR 21,34, kā arī izdevumiem ēdināšanai mājās EUR 170,75 apmērā.

Tiesa neapšauba, ka prasītājai ir izdevumi ēdienam mājās, kosmētikai, iespējams neplānotie transporta izdevumi un par nodarbībām angļu valodā, bet to apmērs nav pierādīts.

Tiesas sēdē atbildētājs atzina, ka prasītājai ir saslimšana, tādēļ viņai ir nepieciešama speciāla diēta, tādēļ šo faktu tiesa uzskata par pierādītu.

Vienlaikus, tiesa atzīst par vispārzināmu, ka prasītājas izdevumi pēc pilngadības sasniegšanas nav kļuvuši mazāki salīdzinājumā ar tiem, kas bija līdz viņas pilngadībai.

Ar /iestāde/ izziņu par darba algu par periodu no 04.04.2013.-30.09.2013. pierādīts, ka prasītājas māte /pers. C/ strādā un viņas vidējā darba alga pēc nodokļu ieturēšanas ir EUR 209,10 (LVL 146,95) mēnesī.

Novērtējot atbildētāja mantisko stāvokli un spējas tiesa nonāca pie sekojošā.

Ar 2012. gada 11. jūlija amata aprakstu, 2012. gada 27. augusta līgumu Nr. 15M/0700-12 par studijām Rīgas Tehniskajā universitātē par fizisko un juridisko personu līdzekļiem, 2013. gada 26. jūnija patēriņa kredīta līgumu Nr. 695 pierādīts, ka atbildētājam, lai turpinātu darba attiecības, ir nepieciešama dzelzceļa augstākā izglītība, kuru atbildētājs apgūst Rīgas Tehniskajā universitātē, maksājot par studijām LVL 970 jeb EUR 1380,19 gadā. Studiju ilgums ir divi gadi.

No akciju sabiedrības „Swedbank" 2013. gada 11. februāra maksājuma dokumentu un akciju sabiedrības „DNB Banka" 2013. gada 10. jūlija maksājuma uzdevuma izriet, ka /pers. B/ veica samaksu par studijām kopsummā LVL 970 jeb EUR 1380,19.

Vienlaikus, tiesas sēdē prasītāja pēc atbildētāja uzrādītajiem maksājumu dokumentiem atzina, ka atbildētājs mācās /iestāde/ un viņam ir izdevumi studiju apmaksai.

No Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" Ārstniecības departamenta Latvijas kardioloģijas centra 32. nodaļas izraksta no stacionārā pacienta medicīniskās kartes izriet, kā arī ar ārsta-kardiologa 2014. gada 22. janvāra un ģimenes ārsta 2014. gada 15. janvāra izrakstiem no stacionārā/ambulatorā pacienta medicīniskās kartes pierādīts, ka /pers. B/ ir ģimenes ārsta un kardiologa uzraudzībā un sakarā ar esošo diagnozi viņam ir nepieciešams ilgstoši lietot izrakstos norādītās zāles.

Tiesa konstatē, ka starp pusēm nav strīda, jo tiesas sēdē prasītāja piekrita, ka atbildētāja izdevumi nepieciešamo zāļu iegādei, atskaitot kompensāciju par kompensējamām zālēm un daļu, ko sedz apdrošinātājs, ir aptuveni EUR 105 mēnesī.

No Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Daugavpils reģionālās nodaļas 2013.gada 14. oktobra izziņas Nr. 13/2263537 izriet, ka atbildētāja vidējais mēneša ienākumu apmērs pirms nodokļu atskaitīšanas par 2013. gada sešiem mēnešiem (no marta līdz augustam) sastādīja LVL 780,83 jeb EUR 1111,02.

Ar valsts akciju sabiedrības /Nosaukums A/ 2014. gada 11. februāra izziņu Nr. DFDACD3-2.18/669 pierādīts, ka atbildētāja vidējie ienākumi pēc nodokļu ieturēšanas par pieciem mēnešiem sastādīja EUR 402,05: 2013. gada augustā – EUR 191,54, oktobrī – EUR 24,53, novembrī – EUR 193, decembrī EUR 1025,42 un 2014. gada janvārī – EUR 575,76.

Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis paskaidroja, ka no 2013. gada decembra atbildētājs sāka strādāt pēc slimības un 2013. gada decembrī viņam tika izmaksāta arī prēmija.

Tādējādi, neskatoties, ka darba devēja izziņā atbildētāja vidējā darba alga norādīta tikai EUR 402,05 mēnesī, tiesa uzskata, ka darba devēja izziņā faktiski par trim mēnešiem atspoguļoti atbildētāja ienākumi tajā laikā, kad viņš slimoja. Tādēļ, novērtējot iepriekš minēto darba devēja izziņu par darba algu kopsakarā ar Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Daugavpils reģionālās nodaļas izziņu, tiesa uzskata, ka par pamatu atbildētāja vidējā ienākumu apmēra noteikšanai mēnesī jāņem vērā atbildētāja darba alga pēc nodokļu

ieturēšanas par 2014. gada janvāri - EUR 575,76. Tiesa uzskata, ka tā vispareizāk atspoguļo atbildētāja vidējo ikmēneša ienākumu apmēru, jo tās apmērs ir vistuvāk Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Daugavpils reģionālās nodaļas izziņā norādītajām ienākumu apmēram mēnešos, kad atbildētājam nebija slimības lapas. Tāpat šajā gadījumā tiesa ņem vērā, ka atbildētājs savus iebildumus nepamatoja ar to, ka darba alga pēc darba devēja iniciatīvas būtu samazināta, bet iebildumus saistīja ar papildu izdevumiem veselības uzturēšanai.

Tādējādi, tiesa uzskata, ka atbildētāja spējām un mantiskajam stāvoklim atbilstošs un prasītājas vajadzībām un pilnvērtīgai attīstībai nepieciešamais uzturlīdzekļu apmērs ir nosakāms EUR 175 ik mēnesi.

Vienlaikus, ņemot vērā, ka ar prasības celšanas brīdi prasītāja uzsāka savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā, tad prasītājai ir pamats saņemt uzturlīdzekļus no prasības iesniegšanas tiesā dienas, bet, ņemot vērā, ka tiesas sēdē ir iegūti pierādījumi, ka atbildētājs pēc prasības iesniegšanas tiesā pārskaitīja prasītājai uzturlīdzekļus kopsummā EUR 285,37 (2 reizes pa EUR 100 un vienu reizi EUR 85,37 (LVL 60)), tad tiesa, nosakot laiku, no kura piedzenami uzturlīdzekļi, ņem vērā atbildētāja sniegto palīdzību.

Līdz ar to no /pers. B/ par labu /pers. A/ nepieciešams piedzīt uzturlīdzekļus viņas uzturēšanai par laika periodu no 2013. gada 27. septembra līdz 2013. gada 31. decembrim EUR 260,95 (EUR 175X3mēn.4dienām=EUR 546,32; EUR 546,32-EUR 285,37=EUR 260,95), un EUR 175 ik mēnesi, sākot no 2014. gada 1. janvāra līdz mācību beigām /iestāde/.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu no atbildētāja /pers. B/ par labu valstij jāpiedzen valsts nodeva EUR 315, kas aprēķināta atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam un 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktam (EUR 175x12mēn.= EUR 2100; 15% no EUR 2100= EUR 315).

Vienlaikus, atbilstoši Civilprocesa likuma 39., 40.pantiem no atbildētāja par labu valstij nepieciešams piedzīt ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus - izdevumus par tiesas pavēstu un dokumentu piegādi – EUR 16,32.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu atbildētājam nepieciešams noteikt termiņu labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu.

Pamatojoties uz *Euro* ieviešanas kārtības likumu, Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 189. - 195., 40. - 42., 204.^{1}, pantiem, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus viņas uzturēšanai par laika periodu no 2013. gada 27. septembra līdz 2013. gada 31. decembrim EUR 260,95 (divi simti sešdesmit *euro*, 95 centi) un EUR 175 (viens simts septiņdesmit pieci *euro*) ik mēnesi, sākot no 2014. gada 1. janvāra līdz mācību beigām /iestāde/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 315 (trīs simti piecpadsmit *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 16,32 (sešpadsmit *euro*, 32 centi).

Noteikt /pers. B/ termiņu labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu – 9 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2014. gada 24. marta – Latgales apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnese (paraksts) R. Paipale

NORAKSTS PAREIZS

Daugavpilī, 24.03.2014.

Daugavpils tiesas tiesnese R. Paipale